

дозволяє оцінити всі сторони господарської діяльності суб'єкта готельного бізнесу, що стосуються структури капіталу, кредитоспроможності та інших вагомих складових.

Список використаних джерел

1. Амбросій О. І. Класифікація доходів готельного господарства та фактори, що впливають на їх розмір / Оксана Іванівна Амбросій // Науковий вісник ЧТЕІ КНТЕУ. – 2010. – № 1. – С. 195-200.

2. Амбросій О. І. Управління доходами підприємств готельного господарства: цілісний підхід / Амбросій О. І. // Економічні науки. – Серія «Облік і фінанси». – 2010. – Випуск 7 (25). Ч. 1. – С. 31-35.

3. Костин К. Б. Ревеню-менеджмент как основа успешного развития индустрии туризма / Костин К. Б. // Российское предпринимательство. – 2012. – № 11 (209). – С. 151-156.

Бондаренко С. М.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
Київський національний університет технологій та дизайну*

МОДЕЛЬ ДОСКОНАЛОСТІ EFQM ЯК СКЛADOVA ЧАСТИНА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ

У сучасних умовах глобалізації успішна робота будь-якої організації неможлива без постійного удосконалення її діяльності у сфері якості продукції та послуг. Удосконалення має ґрунтуватися на результатах періодичного аудиту роботи з ініціативи самої організації. Він має назву самооцінки і представляє собою порівняння діяльності та її результатів з моделлю роботи організації, взятої за еталон. У якості еталону в Європі найчастіше використовується модель ділової досконалості EFQM – модель, яка за допомогою 9 критеріїв і 32 підкритеріїв описує ідеальну організацію, якою її бачать на сьогоднішній день в Європі. Модель для оцінки досягнутих результатів діяльності підприємств у сфері якості розроблена Європейським фондом управління якістю (EFQM) за підтримки Європейської організації з якості (EQQ) і Європейської комісії. Модель EFQM є інструментом для досягнення підприємством ділової досконалості. На даний час модель EFQM використовують більше 30 тис. компаній на всій планеті [1].

Розрізняють три складові моделі EFQM:

1. Фундаментальні концепції Моделі;
2. Структура критеріїв та підкритеріїв Моделі;
3. Логіка RADAR.

Висока ефективність моделі EFQM визначається тим, що вона описує досконалу організацію з трьох точок зору:

1. Яких принципів дотримується досконала організація (фундаментальні концепції)?
2. Що робить досконала організація і чого вона досягає (критерії та підкритерії)?
3. Яким чином досконала організація управляє своєю діяльністю і результатами (логіка RADAR)?

Фундаментальні концепції можуть застосовуватись до організації будь-якої сфери, виду діяльності та чисельності працюючих. Вони є основою моделі і визначають загальну поведінку організації при удосконаленні, її систему цінностей. Рух організації до удосконалення починається з розуміння цих концепцій. Потрібно повірити в ці фундаментальні концепції, прийняти їх і активно використовувати у процесі свого розвитку. Це такі концепції як: лідерство через бачення, натхнення та чесність; адаптивне управління; додавання цінності для споживачів; досягнення успіху через таланти людей; використання творчості та інновацій; побудова стійкого майбутнього; розвиток організаційних здібностей; стійке досягнення видатних результатів.

Модель EFQM базується на використанні чотирьох критеріїв результатів і п'яти критеріїв можливостей організації [2]. Критерії можливостей описують, що організація робить. Критерії результатів описують, чого організація досягає. Результати досягаються за рахунок можливостей, а можливості удосконалюються, використовуючи зворотній зв'язок з результатами.

Логіка RADAR складається з чотирьох елементів: Results (Результати), Approach (Підхід), Deployment (Застосування), Assessment and Review (Оцінка та перегляд). Логіка RADAR використовується для самооцінки підприємства.

За моделлю EFQM найкращими підприємствами на національному рівні у 2015 році стали такі підприємства України, як АТ «Пласке» (м. Одеса), ТОВ «АТЗТ Компанія «Сатурн Дейта Інтернешнл» (м. Київ), торгівельна мережа «Стандарт Парк Україна» (м. Київ). Переможцем з якості серед країн Центральної та Східної Європи у 2015 році стало ТОВ «Юрія-Фарм (Україна) та СП «ФреБор» із Білорусії [1].